LAERSKOOL STELLENBOSCH

BELEID: BOELIEGEDRAG EN AFKNOUERY

1. DOELSTELLINGS VAN BELEID

- Om die skool se gedragskode, ander skoolreëls, beleide en programme te ondersteun om sodoende ’n veilige, vriendelike omgewing van omgee vir alle leerders te skep sodat hulle in ’n ontspanne en veilige atmosfeer kan leer.
- Om ’n klimaat te skep waarin leerders ingelig is sodat hulle alle vorms van boeliegedrag (afknouery) verstaan en bemagtig word om daarteen op te tree.
- Om leerders en ouers te verseker dat hulle ondersteun sal word wanneer boeliegedrag aangemeld word.
- Om boeliegedrag van enige aard deurlopend en effektief met ’n benadering van geen verdraagsaamheid te hanteer.
- Om te verseker dat leerders, ouers en personeel ten volle ingelig is oor die boeliebeleid en -prosedures en ’n produktiewe vennootskap aan te moedig.
- Om alle personeellede en ouers bewus te maak van hulle rol in die vestiging van kennis en opvattings wat respek bevorder, asook in die ontmoediging van opvattings en praktyke wat bydra tot afknouery, lae selfbeeld en -vertroue.

2. WAT IS “boelie”?

Om ander te boelie is opsetlike en voortdurende aggressiewe, onvriendelike en onbeleefde gedrag met die doel om ’n ander persoon seer te maak. Dit veroorsaak pyn en ongemak by die slagoffer. Boeliegedrag word geopenbaar as ’n individu of groep nie ophou met die afknouery wanneer hy/sy gevra word nie.

Boelie kan die volgende insluit:

- Emosioneel: uitsluitend, martelend, die beïnvloeding van ander om nie van iemand te hou nie, om iemand belaglik te maak, om iemand te probeer domineer

- Fisiek: stamp, skop, klap, vuisslaan of enige ander gebruik van geweld
- Rassisties: rassistiese aanmerkings, graffiti, gebare
- Seksueel: ongewensde liggaamlike kontak, seksueel-afbrekende aanmerkings
- Homofobies: weens die aard van, of fokus op die saak van seksualiteit
- Verbaal: die noem van name, sarkasme, versprei van stories, tergery, vuil taalgebruik, dreigemente
- Kuber: hou verband met die misbruik van internet, e-pos, selfoon, misbruik van tegnologie (bv. kamera- en videofasiliteite)

3. WAAROM IS DIT BELANGRIK OM OP TE TREE TEEN BOELIEGEDRAG?

Om geboelie te word, maak seer. Niemand verdien om die slagoffer daarvan te wees nie. Almal het die reg om met respek behandel te word. Leerders moet bemagtig word sodat hulle weet hoe om boeliegedrag te hanteer. Die skool het 'n verantwoordelikheid om onmiddellik en effektief te reageer op probleme met boeliegedrag.

Die skool moet hulp verleen aan leerders wat geboelie word, sowel as aan die boelie self. Die boelie moenie net gedissiplineer word nie, maar ondersteun word in die aanleer van aanvaarbare maniere van gedrag.

4. TEKENS EN SIMPTOME

'n Kind kan deur sekere gedragstekens aandui dat hy of sy geboelie word. Volwassenes moet bewus wees van hierdie moontlike tekens en hulle moet ondersoek instel indien 'n kind:

- Weier om skool toe te gaan
- Verskonings uitdink om nie skool toe te gaan nie, bv. siekte
- Baie gespanne, bang en ongelukkig is na skool
- Daarvan praat dat hy/sy skool haat
- Bloukolle en/of skrape en/of snye het
- Noem dat hy/sy nie vriende het nie
- Weier om die ouers te vertel wat by die skool gebeur
- Sukkel om snags te slaap
- Senuweeagtig is wanneer 'n ander kind naderkom
- Bang is om nuwe mense te ontmoet of nuwe dinge te probeer
- Teruggetrokke en gespanne word en min selfvertroue het
- Dreig om selfmoord te pleeg of weg te loop; pogings aanwend om dit wel te doen
- Skielik swak vaar op skool; daling in punte
- Baie honger by die huis aankom (geld/pousekos gesteel)
- Aggressief, ontwrigtend of onredelik word
- Ander kinders of susters/broers begin afknou

- Ophou om te eet
- Bang is om te sê wat fout is
- Ontoereikende antwoorde op enige van bogenoemde verskaf
- Bang is om die internet of selfoon te gebruik
- Senuweeagtig en kriewelrig is wanneer ’n kuberboodskap ontvang word Persoonlike besittings van die kind beskadig/gesteel is.

Hierdie tipe gedragstekens kan op ander probleme dui, maar dat die kind geboelie word, moet as moontlikheid oorweeg en ondersoek word.

5. REGTE EN VERANTWOORDELIKHEDE

Elke leerder van Laerskool Stellenbosch het die reg om:

- Veilig te wees en sonder vernedering of vrees te leer
- Gelukkig en vry te wees om met vriende te speel
- Ingesluit te word in klaskamer- en speelgrondaktiwiteite Gerespekteer te word
- Te leer hoe om konflik op ’n beleefde wyse op te los
- Te vra dat boeliegedrag gestop moet word en te vra vir hulp indien dit nie gebeur nie.

Elke leerder van Laerskool Stellenbosch het die verantwoordelikheid om:

- Vriendelik en met respek teenoor ander op te tree sonder om te diskrimineer
- Met ander saam te werk in skoolaktiwiteite
- Aan die skool se prosedures deel te neem wanneer konflik opgelos word Boeliegedrag aan te meld.

6. PROSEDURES

6.1 *Op die speelgrond*

Leerders wat voel dat hulle geboelie word, mag enige van die onderwysers op die speelgrond nader. Die onderwysers sal die leerders bystaan deur ’n proses van mediasie tussen die leerder en die boelie. Indien die afknouery van fisieke of diskriminerende aard is, sal die saak tydens pouse na die onderwyser op die speelgrond verwys word OF na die Skoolhoof voor/na skool.

6.2 In die klaskamer

Die onderwysers in die klaskamer sal enige tipe van boeliegedrag hanteer. Indien die gedrag van sodanige aard is dat die leerders dit kan hanteer, sal hulle aangemoedig word om dit tydens pouse deur mediasie op te los. Indien nie, sal die onderwysers dit hanteer. Indien hierdie opvoeders van mening is dat ’n hoër vlak van ingryping nodig is, sal die Departementshoof of Skoolhoof genader word vir hulp.

6.3 Op die sportveld

Indien 'n insident of insidente van boeliegedrag op die sportveld plaasvind, sal die afrigter probeer om dit op te los. Indien hy/sy dit nie kan regkry nie, sal hy/sy dit na die Departementshoof of Skoolhoof verwys.

7. HANTERING VAN DIE PARTYE BETROKKE IN DIE DISPUUT

By Laerskool Stellenbosch glo ons dat alle boelieverwante insidente met groot sensitiwiteit hanteer moet word. Die leerders sal individueel ondervra word en beide die boelie en die slagoffer sal met sorg hanteer word. Die regte van beide partye sal te alle tye beskerm word. Die behoeftes van beide individue sal oorweeg en aangespreek word.

7.1 Die Boelie

Die Klasonderwyser, Departementshoof en Skoolhoof moet vorige gevalle ondersoek en voorstelle maak vir verdere optrede (bv. skoolberader, sielkundige, gedragsontleder). Vergaderings met ouers sal gereël word om bystand te verleen om die leerder te hanteer. Aanbevelings sal aan ouers gemaak word wat betref verdere ingryping en die hantering van die leerder tuis en by die skool.
Indien straf oorweeg word, sal die Departementshoof en Skoolhoof dit hanteer en met die ouers kommunikeer.

7.2 Die Slagoffer

Die Klasonderwyser, Departementshoof en Skoolhoof moet ondersoek hoe lank die afknouery al aangaan. Die insident sal deeglik ondersoek word en die behoeftes van die slagoffer sal oorweeg word. Hierdie behoeftes sal aan die ouers gekommunikeer word en daar moet dan gesamentlik besluit word op die hantering daarvan.

Indien berading voorgestel word, moet die skoolberader genader word om hulp te verleen. Die ouers kan dalk advies van buite die skool wil inwin, waarop hulle geregtig is, solank as wat die skool gereeld 'n verslag ontvang wat inligting verskaf oor die vordering van die saak.

8. TIPES BOELIEGEDRAG EN MENSE WAT DIT HANTEER

- *FISIEK (EENMALIG)* Klasonderwyser, onderwyser aan diens op speelgrond, Departementshoof en Ouers. Dit word nie normaalweg as boelie beskou nie (eenmalige insident), maar eerder 'n oortreding van skoolreëls en die leerder se regte en verantwoordelikhede by die skool.
- *FISIEK (OOR TYDSPERIODE)* Klasonderwyser, onderwyser aan diens op speelgrond, Departementshoof, Skoolhoof, Ouers (skoolberader/sielkundige).

- *EMOSIONEEL* (verbaal, sosiaal) Onderwyser aan diens op speelgrond, Departementshoof, skoolhoof, Ouers (skoolberader/sielkundige).
- KUBER   Ouers, Klasonderwyser, HOD, Skoolhoof (skoolberader)

9. VERWYSINGS

Weskaap-Onderwysdepartement: "Guidelines on Bullying" (2005) www.wced.wcape.gov.za

Kidscape: "Anti-bullying Policy for Schools (Some Guidelines)" www.kidscape.org.za

ONDERTEKEN: ……………………………………………………………

VOORSITTER VAN DIE BEHEERLIGGAAM

DATUM: ……………………………………………………………..